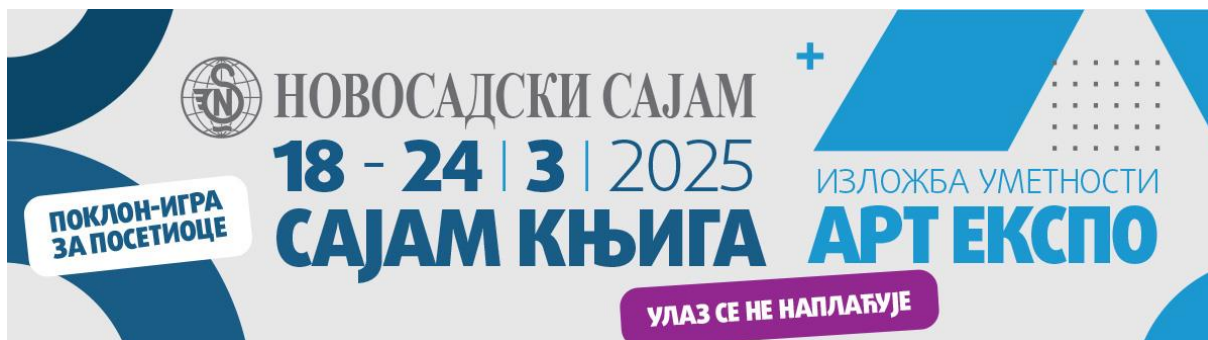

Novi Sad, 18. mart 2025.

OTVORENI SAJAM KNJIGA I IZLOŽBA UMETNOSTI „ART EXPO“

*Na Novosadskom sajmu danas su otvoreni Sajam knjiga i Izložba umetnosti „Art Expo“,
a trajaće do ponedeljka, 24. marta.*

Na dan žalosti ceremonija je počela minutom ćutanja i odavanjem pošte stradalima u nedavnoj tragediji u Severnoj Makedoniji.

U Kalendaru Novosadskog sajma dani od 18. do 24. marta, planirani su kao dani kolaža kulture, pisane reči, likovne umetnosti, ekskluzivnih gostiju, nadahnutih programa, promocija, tematskih izložbi, jubileja, proze i poezije, fantastičnih popusta, na radost publike i učesnika.

- Lepo je biti član velikog bratstva koje čine čitaoci, izdavači i knjižari, a svakako je lepo da je naš Grad, zahvaljujući predanom radu koleginica i kolega iz Novosadskog sajma, stigao do 27. manifestacije posvećene knjizi!, rekao je član Udruženja izdavača i knjižara Srbije (UIKS) i osnivač i vlasnik Izdavačke kuće „Prometej“, Zoran Kolundžija, otvarajući martovske priredbe.

- Pratio sam iznutra sve ove godine prvo Salon knjiga, a poslednjih šest godina Sajam knjiga, i baš u ovim poslednjim godinama ova naša manifestacija ima stabilan rast. Znatno povećano interesovanje publike povećalo je interesovanje kod izdavača i nema više nikakve dileme da li neko želi da izlaže na ovom Sajmu knjiga već je pitanje kako će se pripremiti i predstaviti u gradu koji je kolevka srpskog izdavaštva i knjižarstva. Rekao bih da je pronađena prava mera između privredne i kulturne manifestacije. Kad uđete u izložbenu halu videćete bogatstvo izdavačke produkcije koju nije lako pregledati jer su naši izdavači neumorni. Izdavaštvo je svakako jedna od najvitalnijih privrednih grana u Srbiji iako radi u jednako teškim uslovima kao i ostale privredne delatnosti, istakao je Kolundžija. - Novi Sad je relativno mlad grad, a Novosađani su oduvek naklonjeni knjizi. Naši preci koji su ovamo stizali, neko pre, a neko bogme i ranije, znali su dobro da su škola i knjiga njihova prva briga, naglasio je Kolundžija.

- Grad Novi Sad baštini blistavu tradiciju grada knjige još od XVIII veka i prve štamaprije, koja je stigla u naš grad zahvaljujući Emanuilu Jankoviću. Vek kasnije, najstarija srpska književna, kulturna i naučna institucija – Matica srpska, preselila se u Novi Sad, a osnovana je i Srpska čitaonica, što je udruženo sa drugim institucijama i velikanima tog doba doprinelo da naš grad postane široko poznat kao „Srpska Atina“. Nije slučajno, što je Novi Sad bio grad Jovana Jovanovića Zmaja, grad u kojem se školovao i živeo Laza Kostić, i dom pesnika Miroslava Mike Antića – svih onih koji su svojim delima zadužili književnost i potvrdili ugled Novog Sada kao kulturnog središta. Danas je Grad Novi Sad ponosni osnivač i pokrovitelj mnogih ustanova kulture, a brojnim programima pomažemo izdavačke kuće i organizacije koje čuvaju i unapređuju kulturu knjige. U vremenu digitalnog doba, naša je dužnost i obaveza da očuvamo kulturu čitanja i mladim generacijama usadimo ljubav prema knjizi. Moramo nastaviti da podstičemo mlade da čitaju, jer mladi čitači su sutrašnji nosioci našeg kolektivnog pamćenja i identiteta - istakla je članica Gradskog veća za kulturu, Maja Čeremidžić Šainović.

- Moram da kažem da je bilo izuzetno teško organizovati ovaj sajam, prvi sajam u ovoj godini s obzirom na društvene okolnosti i želim da se zahvalim svima koji su nam pomogli - Gradu Novom Sadu, Pokrajinskoj vladi, Republičkoj vladi, rekao je generalni direktor Novosadskog sajma Slobodan Cvetković. – Dodajem da mi je žao što u ovom terminu neće biti održan Sajam obrazovanja „Putokazi“, kao ni Sajam gejminga za koji smo, maltene, uoči otvaranja dobili informaciju da se otkazuje. Ono što je ohrabrujuće i važno za sve nas je da smo napravili svi zajedno, kao što sam pomenuo - izlagači, radnici na Sajmu i svi nivoi vlasti, mislim najbolji i najobimniji Sajam knjiga u poslednjih 10 godina, a pričamo o 2200 neto

metara kvadratnih. Mnogo je kvalitetnih tema i naši posetioци će imati priliku da se sretnu sa popularnim piscima iz Novog Sada i regiona, biće raznih promocija, ostalih dešavanja, popusta... Prepoznajući značaj dečje književnosti, zajedno sa Kulturnim centrom Novog Sada i Gradskom bibliotekom organizovali smo sajamski Dečji kutak. Paralelno sa Sajmom knjiga, održavamo i Međunarodnu izložbu „Art Expo“, koja pruža jedinstvenu priliku da doživimo unutrašnje bogatstvo kroz slike, skulpture i sve ono što umetnost predstavlja u svom najuzvišenijem obliku, rekao je Cvetković. - Pozivam sve da se nekako okrepimo i okupimo uz knjigu i umetnost. Treba nam svima i razuma, volje i mira. Na neki način ovo je pravo mesto na kojem treba biti u narednim danima, naglasio je Cvetković.

Po otvaranju usledilo je i uručenje književnih nagrada Novosadskog sajma. Pored Nagrade „Laza Kostić“ uručene su i Nagrada za najbolju knjigu u oblasti književnosti za decu, Nagrada za izdavački poduhvat godine, kao i Specijalne nagrade.

Ovogodišnji laureat nagrade „Laza Kostić“ je Aleksandar Gatalica za delo „Druga violina i druge priče“, objavljeno u izdanju Akademске knjige, Novi Sad. obraćajući se publici, Gatalica je rekao: „Biti dobitnik nagrade koja nosi ime Laze Kostića, čast je, ali pre svega obaveza. Jer, ime Laze Kostića ne vezuje se samo za najlepše stihove srpskog romantizma: „Kajan ti ljubim prečiste skute / Santa Marija de la Salute.“, nego i uz jedan životopis koji govori o najučenijem pesniku Srpske Vojvodine toga vremena, rekao je Aleksandar Gatalica po dobijanju priznanja. - Laza Kostić, dakle: ne samo pesnik, već i priređivač, prevodilac Homerove „Ilijade“, Šekspirovog „Ričarda trećeg“ i „Hamleta“. Laza Kostić: autor jednog od prvih prevoda najslavnijih dramskih stihova iz „Hamleta“ na srpski jezik. Te 1903. ovi stihovi glasili su: „Il bit’ il ne bit’, to se pita sad: / Jel umu lepše mirno trpeti / udarce, strele sreće mahnite / Ja l’ smrt, ja l’ san / ništ’ više. (Hamlet, III čin, I scena). Stojim danas pred vama i zahvaljujem se žiriju što je nagradio knjigu priča *Druga violina i druge priče*, ali se pre svega osećam obaveznim prema svom velikom pretku: i kao pisac, i kao prevodilac sa antičkog grčkog jezika, i kao muzički kritičar.

Laza Kostić vrhunac svog polihistoriskog stvaralaštva video je u dvema decenijama: na kraju XIX veka i na početku XX veka – i tada se ovom velikanu činilo da još toliko toga treba da se uradi, te da mora da požuri jer mnogo čeka da bude prevedeno, napisano, istraženo. Danas na početku drugog kvartala XXI mnogo toga je drugačije, ali i meni i drugima kao da naši novosadski velikani poručuju: „još smo dužni, ti oduži“. Nemamo zato vremena ni za šta, osim za naporan rad. Podsetio bih vas, na primer, da sve grčke tragedije i dalje nisu prevedene na srpski jezik. Zbog toga, dragi Lazare Kostiću – hajdemo danas da slavimo, a već sutra da radimo. Hvala vam još jednom i – živeli!“ naglasio je Gatalica.

Priznanja su uručili generalni direktor Novosadskog sajma, Slobodan Cvetković i predsednik žirija, Vladimir Gvozden.

Specijalnu nagradu dobila je Izdavačka kuća Prometej za knjigu Marka Krsmanovića-Simića „Romantični modernizam jedne epohe“.

Nagrada za izdavački poduhvat godine dodeljena je JP Zavod za udžbenike, Beograd, ali i Izdavačko – štamparskom društvu „Cicero“, Beograd, za knjigu Gordana Dragovića „Leksikon baleta i scenskog umetničkog plesa: moderna i postmoderna“.

Od pre nekoliko godina dodeljuje se i Nagrada za najbolju knjigu u oblasti književnosti za decu. Ovogodišnji laureat je Vladimir Vukomanović Rastegorac. Nagrađen je za knjigu „Čutibajka“ objavljenu u izdanju JP Službeni glasnik, Beograd.

Nagrada „Sava Šumanović“ koja se na Izložbi umetnosti „Art Expo“ dodeljuje za domete u likovnoj umetnosti, ovogodišnjem dobitniku, Goranu Despotovskom biće uručena u četvrtak, 20. marta, u Kongresnom centru „Master“, od 12 časova.

Ulaz na Sajam knjiga i Izložbu umetnosti „Art Expo“ se ne naplaćuje.

NOVOSADSKI SAJAM